

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 18 kwietnia 2025 r.
znak sprawy: DOS.zs.058.12.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 8886 pana Jacka Niedźwiedzkiego - posała
na Sejm RP**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na ww. interpelację¹ proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

**Ad 1. Czy planowane jest podjęcie działań legislacyjnych umożliwiających osobom z
trwałą rentą inwalidzką dalsze składkowanie na ubezpieczenie emerytalne?**

Renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobom, które są całkowicie niezdolne do pracy w gospodarstwie rolnym. Jest ona przyznawana na stałe wówczas, gdy całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym jest trwała i nie orzeczono celowości przekwalifikowania zawodowego. Jeżeli renta jest przyznana na stałe, rolnik nie podlega dalej ubezpieczeniu społecznemu rolników, zgodnie z art. 16 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1). Należy bowiem wychodzić z założenia, że obowiązek ubezpieczenia społecznego wiąże się z posiadaniem tytułu rodzącego ten obowiązek. Zatem jeżeli osoba jest trwale całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym nie powinno budzić wątpliwości, że nie powinna posiadać możliwości opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Nie wdając się w analizę zabezpieczenia społecznego należy

¹ Wpływ do MRiRW 02.04.2025 r.

stwierdzić, że takie rozwiązanie co do zasady byłoby sprzeczne z konstrukcyjnymi założeniami ochrony ubezpieczeniowej.

Ad. 2 Czy Ministerstwo rozważa możliwość zmian w przepisach, które pozwoliłyby na sumowanie lat składkowych z obu systemów i proporcjonalne naliczanie emerytury?

W Polsce funkcjonują dwa systemy ubezpieczenia społecznego – system powszechny o charakterze kapitałowym, w którym zdefiniowana jest składka (czyli wysokość emerytury zależy od sumy wpłaconych przez całe życie składek) oraz system rolniczy o charakterze repartycyjnym, w którym zdefiniowane jest świadczenie (co oznacza, że świadczenie emerytalne jest ustalone w odniesieniu do emerytury podstawowej i jest niezależne od wysokości opłaconych składek), a emerytura rolnicza w większości finansowana jest z budżetu państwa.

Odrębne uregulowania prawne normujące funkcjonowanie ubezpieczenia społecznego rolników oraz powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych powodują, że w sposób odmienny regulowane są zarówno prawa, jak i obowiązki beneficjentów – ubezpieczonych i świadczeniobiorców – tych systemów. Stąd też różnice, m.in. w zakresie zasad ustalania wysokości i prawa do świadczeń.

Realizacja postulatu, aby świadczenia z obu systemów ZUS i KRUS wyliczane były proporcjonalnie w zależności od długości okresów składkowych w obu systemach w obecnym stanie prawnym nie jest możliwa do realizacji, a wprowadzenie ewentualnych zmian w przepisach wymagałoby szeroko zakrojonej reformy odrębnego systemu ubezpieczenia społecznego rolników, co w konsekwencji mogłoby skutkować jego likwidacją, jeżeli miałyby dojść do zbliżenia zasad na jakich zbudowane są oba systemy.

Dodatkowo podczas formułowania postulatów odnośnie zmian w ubezpieczeniu społecznym rolników, należy brać pod uwagę skutki proponowanych regulacji i tym samym możliwości ich sfinansowania, gdzie emerytury rolnicze są tylko w niewielkim stopniu finansowane ze składek ubezpieczonych rolników.

Ad. 3 Czy Ministerstwo planuje podjęcie działań umożliwiających rolnikom dobrowolne uzupełnienie brakujących składek, tak aby mogli oni uzyskać świadczenie emerytalne?

Przepisy prawa powszechnie obowiązującego, nie przewidują możliwości „dopłacenia” brakującego okresu składkowego wymaganego do przyznania emerytury rolniczej, gdyż przyjęto wyraźne rozwiązanie, zgodnie z którym jeśli dana osoba nie nabyła prawa do emerytury rolniczej ze względu na zbyt krótki okres ubezpieczenia rolniczego, tj. poniżej 25 lat, a uzyskała emeryturę z ZUS może wyłącznie ubiegać się o zwiększenie emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych o tzw. część rolną za okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Wysokość zwiększenia ustala ZUS na podstawie zaświadczenia z KRUS w oparciu o określone w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników zasady ustalania wysokości części składkowej emerytury rolniczej, a więc po 1% emerytury podstawowej za każdy rok opłacania składek rolniczych (2).

Obecnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie toczą się prace nad zmianami w zakresie przedstawionym w ww. pytaniach.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Dz.U. z 2025 r. poz. 197;
- (2) art. 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych